

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2015. évi május hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság a rablás büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.146/2014/15. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába továbbmenően beszámítja a 2014. évi október hó 13. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 5.000 (ötezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék a 2014. október 13. napján kelt 7.B.146/2014/15. számú ítéletével a vádlottat rablás büntettének kísérlete és életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete miatt 7 év szabadságvesztésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyház fokozatban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Határozott a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat 562.669 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, a védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés részbeni megváltoztatását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen a jogorvoslati kérelmét felmentés végett is előterjesztette.

A fellebbviteli bíróság a bejelentett fellebbezéseket nem találta alaposnak.

A másodfokú bíróság a kölcsönösen bejelentett jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. Ennek során feltárta és megvizsgálta a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat, azok részletes, a logika szabályainak is megfelelő értékelésével adott számot ténymegállapításairól, indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az kellő mértékben felderített, hiánytalan, továbbá iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést sem tartalmaz.

A tényállás tehát megalapozott volt, így azt a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében irányadónak kellett tekinteni a másodfokú eljárásban is.

A 2012. évi május hó 28. napján tett vallomásában a vádlott a terhére rótt cselekmény elkövetését és büntetőjogi felelősségét elismerte. A bizonyítási eljárás előrehaladtával vallomását megváltoztatta és tagadta, hogy rablási szándék vezérelte a cselekmény elkövetésének időpontjában, egyben magatartásának indokául a jogos védelmi helyzet fennálltára hivatkozott.

A törvényszék a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján helyesen járt el, amikor a vádlott egymásnak is ellentmondó vallomásai közül azt fogadta el a tényállás megállapításakor, amelyet az egyéb bizonyítékok is alátámasztottak. A vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomását megerősíti **tanú1** tanúvallomása, aki jelen volt a vádlothelyszíni kihallgatásakor és hallotta, amint a vádlott elismerte, rablási céllal ment a sértetthez (24. számú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldal).

Az ügy egyéb körülményei a vádlott ellentmondó vallomásai, védekezése ellen szóltak. A vádlott a cselekmény elkövetésének napján a sértetthez este hét órakor érkezett meg, ekkor munkavégzésre már nem kerülhetett sor. A vádlott kitartóan kérlelte a sértettet annak érdekében, hogy a lakóhelyéül szolgáló ingatlanba beengedje, amikor pedig a sértett a kérésének eleget tett, a vádlott arra irányuló kérdéseket tett fel, hogy hol tartja az otthonában a sértett a készpénzét, illetőleg mekkora összegű készpénzzel rendelkezik.

A bizonyítékok mérlegelése logikus és okszerű.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont jogkövetkeztetést a vádlott büntetőjogi felelősségére és a cselekményeinek minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott vagyon elleni erőszakos bűncselekményét a Btk.365.§ (1) bekezdés a) és a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott rablás bűntette kísérletének.

A fellebbviteli bíróság osztotta az elsőfokú bíróság jogi érvelését az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megítélése vonatkozásában is, és meggyőző érveléssel adott számot a vádlotti védekezés elvetésének okairól a jogos védelem körében is.

A 3/2013. számú büntető jogegységi határozat 4. pontjában foglaltak szerint életveszélyt okozó testi sértés megállapításának van helye, ha a testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja, vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Az életveszély fogalmilag a halál bekövetkezésének reális lehetőségét jelenti, de nem azonosítható a halál szükségszerű beállásának lehetőségével.

A vádlott testi sértés okozására irányuló szándéka már a sértettel együtt töltött vacsora alkalmával kialakult, a pénzszerzés érdekében a sértettet megbénítani kívánta. A vádlott tehát szándékos magatartással indította el azt az okfolyamatot, amely akár életveszélyes eredmény kiváltásához is vezethetett volna. A 12 cm pengehosszúságú csontozókéssel okozott szúrás iránya, jellege - 5 cm széles metszett, 3 cm mély szúrt -, közepes ereje és a sérülés helye - nyak - alkalmas volt az életveszélyt okozó testi sérülés bekövetkezésére. Helyesen érvelt az elsőfokú bíróság indokolásában akkor, amikor megállapította, hogy mindössze a véletlenül múlt, hogy a sértett súlyosabb sérülése nem következett be.

Tekintettel arra, hogy a vádlott a szúrást követően üvegekkel dobálta a sértettet, megállapítható, hogy a bűncselekményt kitartó szándékkal követte el és csak a sértett ellenállása, lélekjelenléte, és az a körülmény akadályozta meg a cselekmény végrehajtásának befejezésében, hogy a sértettet megbénítani nem tudta, ezért a sértett még időben el tudott távozni az ingatlanból (BH 1983. 144.).

A vádlott által ejtett sérülés gyógytartama ugyan 8 napon belüli volt, azonban fennállt a lehetősége annak - az eljárás során meghallgatott szakértők egyező véleménye alapján -, hogy a vádlott életveszélyes sérülést okozzon, amennyiben a nyakizom a kést nem fogja fel, illetőleg akadályozza meg abban, hogy tovább hatoljon. Az életveszélyes eredmény elmaradása csupán a véletlennek volt köszönhető. Az a tény, hogy a vádlott csak 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozott, távolról sem jelenti azt, hogy ez a magatartás csupán a könnyű testi sértés vétségének a megállapítására alkalmas. Annak ellenére, hogy súlyosabb sérülés elszenvedésére ténylegesen nem került sor, azok bekövetkezéséhez - az elkövetés eszközére és a sérülés helyére is tekintettel - a vádlott cselekménye alkalmas volt (BH 2002.123.). Az eredmény bekövetkezésének a lehetőségét a terhelt tudata átfogta, így a súlyosabb eredmény bekövetkezésének lehetősége tekintetében őt legalább eshetőleges szándék terheli.

A következőkes ítélezési gyakorlat szerint, amennyiben az életveszélyre is kiterjedő szándék megállapítható, ez az eredmény azonban elmarad, az életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének a megállapítására kerülhet sor.

Az ítéletábla egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával, amely szerint büntethetőséget kizáró, vagy megszüntető okot nem észlelt. Ezen túlmenően - tekintettel arra, hogy az eljárás során nem volt vitatott, miszerint a sértett által elszenvedett sérüléseket a vádlott okozta - eldöntendő kérdés tárgyat az képezte, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben cselekedett-e.

Jogos védelem esetén a jogtalan támadással szemben jogos védekezés áll. A védekezés jogossága feltételezi, hogy azt jogtalan támadás előzi meg. A támadó magatartás és az elhárító cselekmény viszonylatában egyediesítve kell vizsgálni azt is, hogy a megtámadott személy cselekménye a támadás elhárításához szükséges volt-e, hiszen a megtámadott személy csak ezzel a feltétellel jár el jogosan.

Figyelemmel arra, hogy a vádlott részéről a rablási szándék bizonyítottá vált és a megalapozott tényállás alapján, illetőleg az orvosszakértői vélemények értékelése folytán egyértelműen megállapítható, hogy a terhelt a sértettet - akinél kés nem volt, pénzszerzés érdekében őt megbénítani kívánva - a háta mögül közelítette és támadta meg, azt nem előzte meg jogtalan támadás. Fentiek tükrében egyértelmű, hogy a vádlottnak védekeznie sem kellett. Ezenfelül helyesen hangsúlyozta az elsőfokú bíróság azt is, hogy amikor a sértett a házból - elsőként a késsel okozott sérülés okán meglassult állapotban - menekülni igyekezett, a vádlott még ekkor is üvegeket dobált felé. A sértettnek a konyhából történő távozásával a jogos védelmi helyzet támadás hiányában meg sem kezdődött, a vádlottat nem fenyegette a testi épsége ellen irányuló jogtalan támadás közvetlen veszélye. Az irányadónak elfogadott tényállás alapján hiányzott a jogos védelemre irányuló vádlotti védekezés ténybeli alapja.

Helytállóan utalt a törvényszék arra, hogy miért az elbíráláskor hatályos Btk.-t alkalmazta. E körben tett érvelésével a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket túlnyomórészt helyesen tárta fel.

További súlyosító körülményként kellett értékelni a hasonló vagyon elleni erőszakos bűncselekmények elszaporodottságát. Emellett a vádlott terhére kell figyelembe venni, hogy a cselekményt annak ellenére és annak tudatában követte el, hogy neki a sértett élelmet és munkát adott. Ugyanakkor a vádlott fiatal felnőtt korára tekintettel a büntetlen előélete enyhítő körülményként nem vehető figyelembe.

A helyesbített bűnösségi körülményekre, a súlyosító körülmények számára és jelentőségére figyelemmel az elsőfokú ítéletben meghatározott büntetés eltúlzottnak nem tekinthető, az megfelelően igazodik a cselekmény tárgyi súlyához, valamint a vádlott személyében felismerhető társadalomra veszélyességének fokához. Emiatt a büntetési tétel 5 éves törvényi minimumát alig meghaladó és a 10 éves középértéket el nem érő 7 évi szabadságvesztés-büntetés enyhítését a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak.

Mindezekre figyelemmel - mivel az egyéb rendelkezések is törvényesek voltak - a másodfokú bíróság a Be.371.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2015. május 12.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró,
Dr.Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.146/2014/15. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.99/2014/6. számú végzése folytán a 2015. évi május hó 12. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke